

Krystyna Paszko

Higiena prania

Specjalizacja w dz. pielęgniarstwa epidemiologicznego

- Najbliższe otoczenie pacjenta (łóżko i pościel szpitalna, krzesło, stolik przyłóżkowy, a także sprzęt i monitory zlokalizowane w pobliżu łóżka pacjenta i stosowane w opiece nad nim) określane jest jako strefa pacjenta.
- Noble oszacował, że codziennie ze skóry człowieka złuszcza się około 10^6 komórek, z których wiele zawiera na swojej powierzchni drobnoustroje, powodując w warunkach szpitalnych skażenie strefy pacjenta

Czynniki warunkujące jakość usług pralniczych świadczonych dla placówek ochrony zdrowia i czystość mikrobiologiczną wypranej bielizny:

Właściwy odbiór bielizny szpitalnej z oddziału

Właściwy transport do pralni

Właściwy podział na strefę czystą i brudną w pralni

Właściwa segregacja bielizny, cykl prania (temperatura wody, rodzaj detergentu, środek dezynfekcyjny, płukanie), suszenie, prasowanie/maglowanie,

Właściwy transport i przechowywanie czystej bielizny szpitalnej w pralni i na oddziale

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w pralniach i farbiarniach. (Dz. U. z dnia 19 maja 2000 r.)

§ 25. 1. W pomieszczeniach podmiotów wykonujących działalność leczniczą wydziela się:

- 1) co najmniej jedno pomieszczenie lub miejsca do składowania bielizny czystej;
- 2) co najmniej jedno pomieszczenie lub miejsca do składowania bielizny brudnej;
- 3) co najmniej jedno pomieszczenie lub miejsce na odpady.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- Należy unikać potrząsania skażonej bielizny na sali chorych, gdyż może to spowodować wytworzenie aerozolu i inhalację drobnoustrojów
- Należy też unikać kontaktu nieosłoniętej skóry lub ubrania ochronnego ze skażoną bielizną szpitalną.
- Skażona bielizna musi być przechowywana w zamkniętych workach do czasu jej transportu do pralni, by nie doszło do wtórnego skażenia innych przedmiotów i sprzętu w środowisku szpitalnym

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- Należy pamiętać, że odzież stosowana na bloku operacyjnym oraz obłożenia chirurgiczne sklasyfikowane są jako wyroby medyczne, dlatego podlegają one wymogom z tym związanym oraz wymagają przestrzegania dopuszczalnej krotkości prania.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

Wskazane jest wprowadzenie systemu oznakowania tego bielizny szpitalnej, by mieć możliwość kontroli krotności prania poszczególnych

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- W procesie prania bielizny szpitalnej należy zastosować jak najwyższą temperaturę i profesjonalne detergenty.
- Wyprana bielizna musi być wysuszona (np. w suszarce).
- Prasowanie lub maglowanie bielizny przyczynia się do dalszej redukcji liczby drobnoustrojów na jej powierzchni.
- Nie należy przepęłniać bębna pralnicy, gdyż może to spowodować mniejszą skuteczność prania, także w odniesieniu do skażenia mikrobiologicznego.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- Bieliznę o dużym
należy prać odd
i wnętrza bębna

Munk i wsp. zwrócili uwagę, że drobnoustroje (np. *P. aeruginosa*) mogą zasiedlić się wewnątrz pralki, wytwarzając biofilm. Według niemieckiego systemu RABC na suchej wypranej bieliźnie nie powinno być więcej niż 20 jtk/dm kw. w 9 na 10 próbek, a na mokrej bieliźnie nie więcej niż 30 jtk/dm kw. w 4 z 5 próbek. Woda powinna zawierać < 100 jtk/ml, przy braku wzrostu *E. coli* i enterokoków w 100 ml wody. W odniesieniu do powierzchni kontaktujących się z bielizną oraz rąk personelu – skażenie nie powinno przekraczać 100 jtk/dm kw.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- W przypadku korzystania z konieczne jest dokładne op przykrycie wypranej bielizny w zamkniętym pojemniku podczas transportu przed z otaczającego środowiska

Konieczne jest przestrzeganie zasad mycia i dezynfekcji pomieszczeń do magazynowania czystej bielizny oraz sprzętu używanego do jej transportu.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- Wyprana bielizna szpitalna w trakcie jej przechowywania powinna być zabezpieczona przed skażeniem z otaczającego środowiska poprzez szczelne opakowanie, nawet w magazynie czystej bielizny.
- Dotyczy to szczególnie sytuacji, gdy na terenie szpitala prowadzone są prace remontowo-budowlane, gdyż wyprana bielizna może w tych warunkach ulec skażeniu unoszącymi się w powietrzu zarodnikami grzybów i stanowić duże zagrożenie dla osób z zaburzeniami odporności.

Postępowanie ze skażoną bielizną szpitalną - zasady prania bielizny szpitalnej

- Bieliznę szpitalną należy rozumieć jako zanieczyszczoną drobnoustrojami, dlatego też musi być ona poddawana zabiegom higienicznym usuwającym nie tylko brud, ale także drobnoustroje. Bielizna taka podlega praniu dezynfekcyjnemu.
- Jest to wieloetapowy proces łączący mechaniczne, chemiczne i termiczne usuwanie zabrudzeń wraz ze znajdującymi się w nich biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi.

Zasady ogólne

- Sposób postępowania
- Gromadzenie bielizny w profesjonalnych workach, wózkach i kontenerach
- Wydzielenie wózków do transportu bielizny czystej i brudnej

Zasady ogólne

- Sposób postępowania
- Stosowanie odzieży ochronnej i indywidualnych środków ochrony osobistej
- Stosowanie worków eliminujących kontakt z bielizną w pralni
- Ważenie, kodowanie

Zasady ogólne

- Sposób postępowania
- Zakaz liczenia bielizny skażonej i używanej oraz innych niebezpiecznych czynności
- Napełnianie worków z bielizną przeznaczoną do transportu do $\frac{3}{4}$
- Usuwanie bielizny z oddziałów minimum raz dziennie i w stosunku do potrzeb
- Dezynfekcja pomieszczeń po transporcie bielizny oraz wózków transportowych

Terminologia:

- bielizna pacjenta – bielizna pościelowa (poszwy, poszewki, prześcieradła, podkłady,
- pokrowce na materace), piżamy, kaftaniki i śpioszki niemowlęce, pieluchy,
- ręczniki, koce, poduszki, materace;
- odzież robocza personelu medycznego (m. in. lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów) i pomocniczego (salowych, personelu sprząającego).

Terminologia:

- bielizna zabiegowa – obłożenia chirurgiczne zabezpieczające pacjenta lub wyposażenie przed przenoszeniem czynników infekcyjnych podczas wykonywania procedur inwazyjnych, przebiegających z naruszeniem tkanek (m. in. prześcieradła, podkłady, chusty, kompresy), fartuchy chirurgiczne, odzież dla bloków operacyjnych;

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

1. Bieliznę czystą wydaje i dokonuje zmiany wyłącznie personel oddziału
2. Bielizna czysta przechowywana jest poza strefą pobytu (sala chorych) pacjenta
3. Oddział powinien być zabezpieczony w taką ilość czystej bielizny, aby mieć możliwość jej zmiany w zależności od potrzeb
4. W oddziale szpitalnym, nie wolno przechowywać bielizny zafoliowanej, bielizna w folii może ulec uszkodzeniu.

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

5. Ilość bielizny powinna umożliwić jej wymianę zawsze, gdy jest to konieczne
6. Bielizna powinna być znakowana w sposób umożliwiający jej identyfikację:
 - a. Flamastry niezmywalne
 - b. Tagi
7. Z uwagi na zużywalność bielizny, zaleca się ciągle monitorowanie rozchodu i stopnia zniszczenia dostępnej bielizny oraz uzupełnianie braków
8. Osobą odpowiedzialną za nadzór nad bielizną jest pielęgniarka oddziałowa, która może upoważnić wyznaczoną przez siebie, przeszkoloną osobę

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

Transport białizny czystej

1. Białizna z pralni transportowana jest w zamykanych wózkach/pojemnikach do transportu materiałów czystych,
2. Transport i odbiór białizny czystej odbywa się zgodnie z opracowanym harmonogramem
3. Za transport i segregację białizny czystej odpowiada wyznaczony pracownik oddziału (np. salowa gospodarcza)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

4. Po zakończonym transporcie bielizny czystej, wózki/pojemniki transportowe są myte w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu w szpitalu i przechowywane są w oddziale w stanie suchym w sposób zabezpieczający przed wtórnym skażeniem
5. Folię służącą do zabezpieczenia bielizny czystej na czas transportu należy traktować jako odpady komunalny/plastik

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

- Zasady przechowywania bielizny czystej:

1. Bieliznę przechowujemy w:

- a. w magazynie i bielizny czystej

- b. w części magazynu na materiał czysty i sterylny

- c. zamkniętej szafie znajdującej się na terenie oddziału poza strefą pobytu pacjenta (np. korytarz)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

2. Pomieszczenie przechowywania bielizny czystej powinno być zamknięte, niedostępne dla pacjenta i jego rodziny

3. Pomieszczenia przechowywania bielizny należy zamknąć na klucz, przechowywany w dyżurce pielęgniarskiej i dostępny uprawnionej wyznaczonej osobie (personel pomocniczy {salowa gospodarcza}, pomoc pielęgniarska, pielęgniarka dyżurna)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

4. W przypadku przechowywania bielizny we wspólnym magazynie materiałów czystych i sterylnych, zaleca się przechowywanie bielizny w zamkniętej szafie lub wyznaczonych, zamkniętych pojemnikach.

W magazynach bielizny czystej dopuszcza się przechowywanie bielizny na otwartych regałach, co najmniej 20 cm nad podłogą (warunek pozwalający na sprzątnięcie podłogi)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ CZYSTĄ W SZPITALU - propozycja

5. W pomieszczeniach magazynowych, szafach, pojemnikach należy zapewnić cyrkulację powietrza
6. Pomieszczenia magazynowe, szafy, pojemniki powinny być sprzątane co najmniej raz w tygodniu

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

- Zasady postępowania z bielizną brudną:

1. Zmianę bielizny brudnej wykonuje wyłącznie personel oddziału

2. Bielizna brudna składowana jest poza strefą pobytu (sala chorych) pacjenta, w wyznaczonym do tego celu miejscu w brudowniku

3. W szpitalu obowiązuje bezwzględny zakaz manualnej segregacji i liczenia bielizny brudnej

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

- Transport bielizny brudnej

1. Bielizna z oddziału do pralni transportowana jest w zamykanych wózkach/

pojemnikach do transportu materiałów brudnych. Transport i oddanie

- bielizny brudnej odbywa się zgodnie z opracowanym harmonogramem

2. Za transport bielizny brudnej odpowiada wyznaczony pracownik oddziału (np. salowa gospodarcza)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

3. Po zakończonym transporcie bielizny brudnej, wózki/pojemniki transportowe są dezynfekowane w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu

- w szpitalu i przechowywane w oddziale w stanie suchym w sposób zabezpieczający przed wtórnym skażeniem

4. Worki foliowe służące do transportu brudnej bielizny należy traktować jako odpady medyczne.

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

Zasady składowania bielizny brudnej:

1. Bieliznę składujemy w znajdującym się na terenie oddziału brudowniku
 - w nieprzemakalnych workach foliowych umieszczonych na ruchomych stelażach lub w zamykanych pojemnikach
2. Bieliznę brudną składujemy w oddziale nie dłużej niż 24 godziny

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

- Bieliznę brudną mokrą/skażoną składujemy w oznakowanym osobnym worku (wyróżniający kolor, napis np. CITO! z podaniem daty,- godziny pakowania, podpisem osoby pakującej), umożliwiającym jej transport niezależnie od pozostałej bielizny brudnej
- Bielizna brudna mokra/skażona wymaga transportu i prania w pierwszej kolejności
- W przypadku braku możliwości transportu i prania (np. dzień świąteczny) zalecana jest dwukrotne wykonanie procesu prania

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

4. Z uwagi na poziom skażenia, należy ograniczyć dostęp pacjenta i jego rodziny do brudownika

5. Brudowniki należy sprzątać i dezynfekować zgodnie z aktualną procedurą

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

Zmiana bielizny u PACJENTA - schemat postępowania

1. Zmiana bielizny brudnej pacjenta wykonywana jest przez personel oddziału:

a. Planowo podczas czynności pielęgnacyjnych – codziennie lub w przypadku niedoborów bielizny co najmniej 2 razy w tygodniu (w ściśle określone dni)

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

- Zmiana bielizny u PACJENTA - schemat postępowania
- 1. Zmiana bielizny brudnej pacjenta wykonywana jest przez personel
- Oddziału cd.:
 - b. Na życzenie pacjenta (wyłącznie w uzasadnionych przypadkach).
 - c. Zawsze po wypisie pacjenta
 - d. Zawsze, gdy jest ona brudna lub mokra
 - e. Przed zabiegiem operacyjnym

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

2. W przypadku przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego, zaleca się:

a. Zmianę bielizny bezpośrednio po wykonaniu prysznicu ze środkiem antyseptycznym. W przypadku, gdy prysznic wykonywany jest dwukrotnie (wieczór w dniu poprzedzającym zabieg i rano w dniu zabiegu)

– zaleca się wymianę dwukrotną

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

2. W przypadku przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego, zaleca się:

b. Dopuszcza się nie zmienianie bielizny po wykonaniu prysznicu w przypadku,

- gdy pacjent został przyjęty do szpitala w dobie poprzedzającej zabieg

c. Procedura zmiany bielizny dotyczy zarówno bielizny pościelowej jak i osobistej pacjenta

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ BRUDNĄ W SZPITALU - propozycja

3. Podczas zdejmowania brudnej bielizny pacjenta należy:

- a. Stosować środki ochrony osobistej
- b. Unikać dotykania brudną bielizną siebie i otoczenia
- c. Unikać stykania brudnej i czystej bielizny
- d. Zdejmować bieliznę w sposób nie powodujący pylenia (skażenia)
- e. Bezpośrednio po zdjęciu umieszczać ją w przeznaczonych do tego celu workach umieszczonych na stelażach

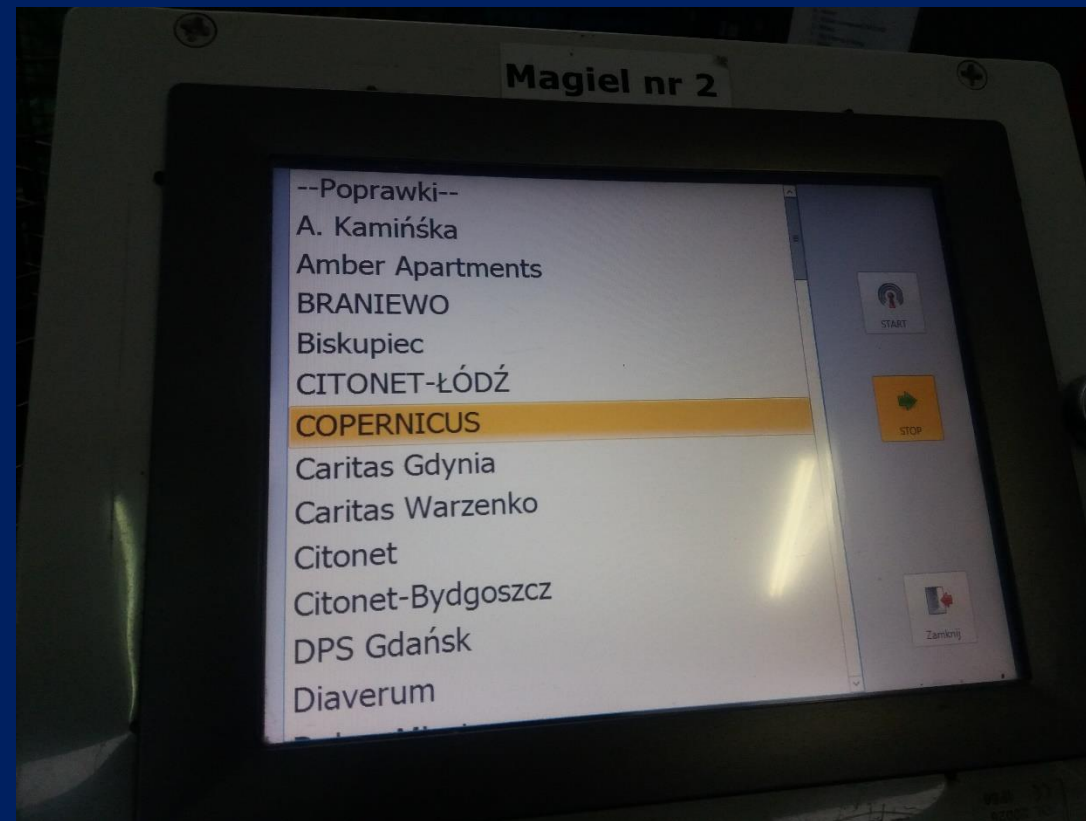
WYMAGANIA STAWIANE PRALNIOM PIORĄCYM
BIELIZNĘ Z OBIEKTÓW OCHRONY ZDROWIA W ŚWIETLE
OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

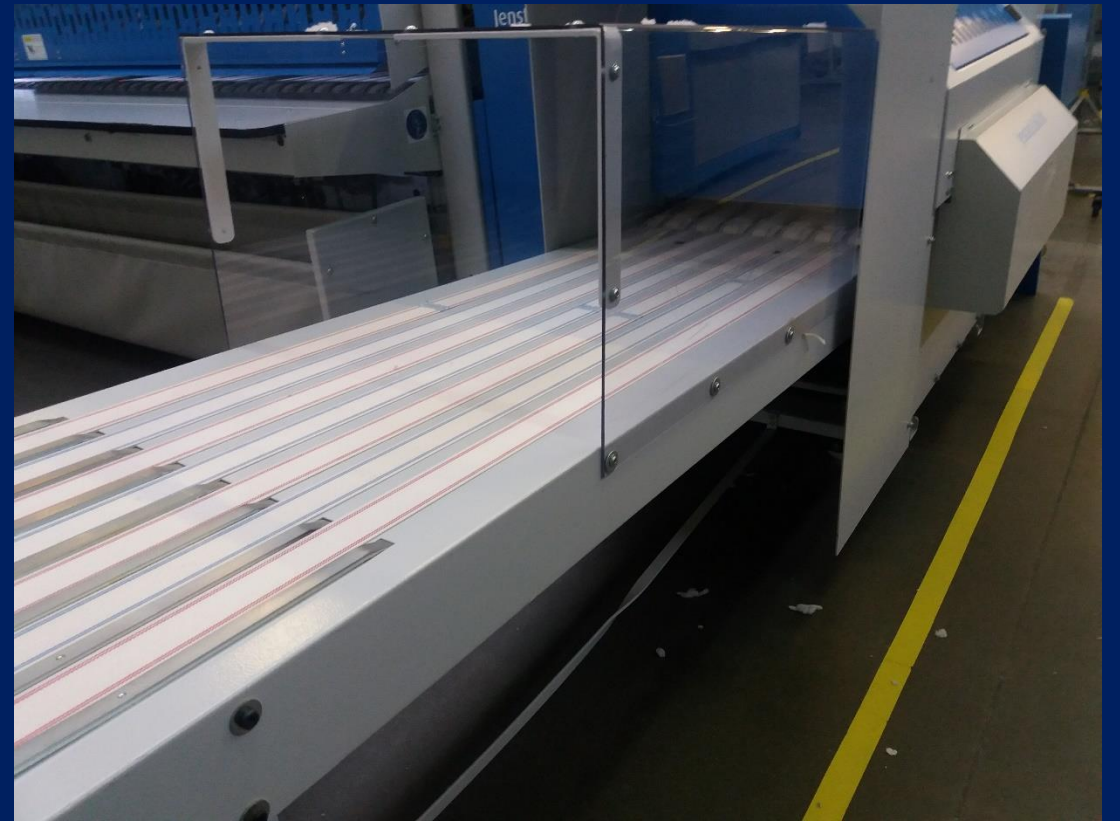
Szczegółowe wymagania jakim powinny odpowiadać zakłady pralnicze aktualnie określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w pralniach i farbiarniach (Dz. U. Nr 40, poz.469).

Z przepisów tych wynika, że w pralni mokrej w zależności od potrzeb oraz wielkości przerobu wydziela następujące pomieszczenia technologiczne:

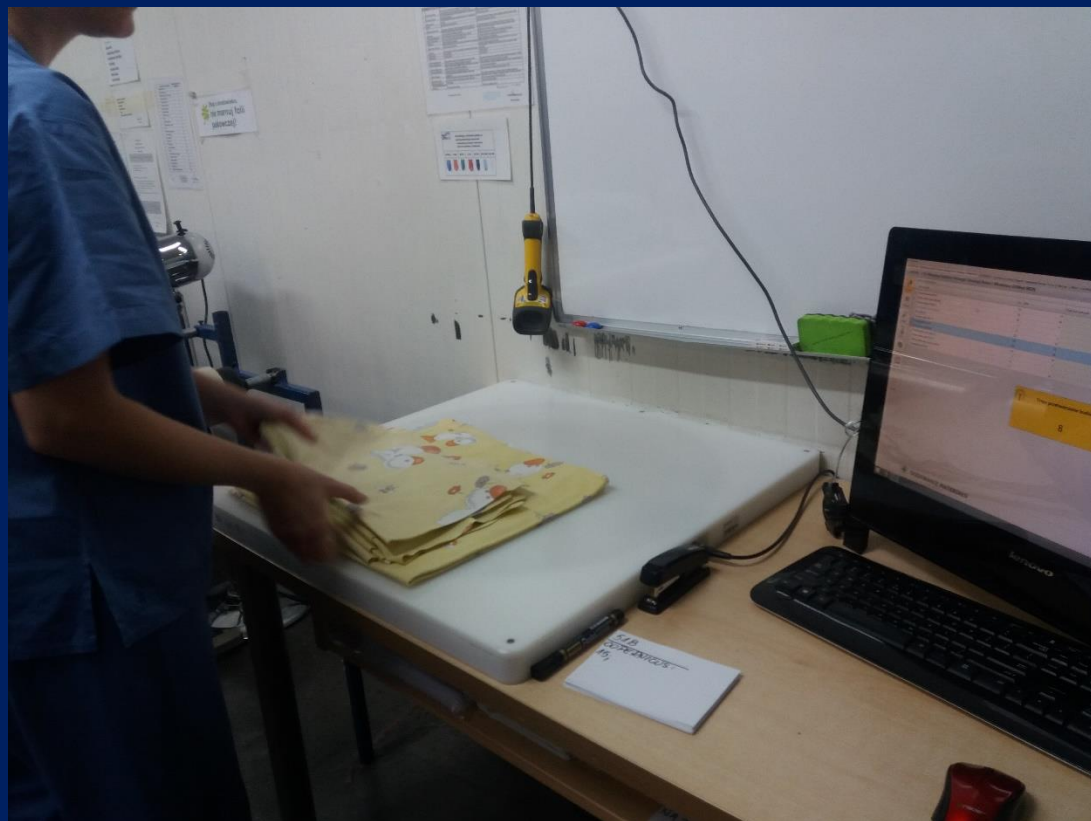
- a) przyjmowania bielizny/odzieży brudnej,
- b) sortowania i magazynowania bielizny/odzieży brudnej,
- c) moczenia i prania,
- d) suszenia,
- e) prasowania i naprawy bielizny/odzieży,
- f) sortowania upranej bielizny,
- g) pomieszczenia magazynów czystej bielizny/odzieży,
- h) wydawania czystej bielizny,
- i) zaplecza higieniczno-sanitarne dla pracowników pralni.

- W pralniach, niezależnie od rodzaju pranej odzieży szczególną uwagę należy zwracać na zachowanie prawidłowego ciągu technologicznego zapewniającego nie stykanie się bielizny brudnej z bielizną upraną.

Dziękuję za uwagę